

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Βαθμός Ασφαλείας:
Να διατηρηθεί μέχρι:
Βαθμός Προτεραιότητας:

22 Ιουλ. 2015

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Μαρούσι, 21-7-2015
Αρ.Πρωτ. 117292 /Φ1 ΕΞ
95250 ΕΙΣ

Ταχ. Δ/ση : Α. Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη : 151 80 ΜΑΡΟΥΣΙ
Ιστοσελίδα : www.minedu.gov.gr
Email : tke@minedu.gov.gr
Τηλέφωνο : 210-344 23 20
FAX : 210-344 32 45
IRIS

ΠΡΟΣ : Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
ΚΟΙΝ : Βουλευτές κ.κ.
-Κωνσταντίνο Μπαργιώτα
-Γιώργο Μαυρωτά
(Δια της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ : «Απάντηση στην Ερώτηση
με αριθμό 3523/15-6-2015»

Απαντώντας στην Ερώτηση με αριθμό 3523/15-6-2015, την οποία κατέθεσαν οι Βουλευτές κ.κ Κωνσταντίνος Μπαργιώτας και Γιώργος Μαυρωτάς με θέμα «Ενδοσχολικός εκφοβισμός προς τους μαθητές με αναπηρία», σας κάνουμε γνωστά τα ακόλουθα:

Το φαινόμενο του σχολικού εκφοβισμού αποτελεί ένα πολυπαραγοντικό ζήτημα το οποίο για να αντιμετωπιστεί απαιτεί συνέργειες ανάμεσα στο σχολείο, στην οικογένεια και στην ευρύτερη κοινότητα. Η κατανόηση των αιτιών του φαινομένου απαιτεί τεκμηρίωση, καταγραφή και συγκεκριμένο σχέδιο. Με αυτά τα δεδομένα, η νέα ηγεσία του Υ.ΠΟ.ΠΑΙ.Θ. δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην αντιμετώπιση της ενδοσχολικής βίας εστιάζοντας στην πρόληψη μέσω της προώθησης καινοτόμων πολιτικών που επιχειρούν να θεραπεύσουν τα αίτια του φαινομένου.

Προς αυτή την κατεύθυνση έχει αναπτυχθεί ήδη τα τελευταία χρόνια ένα πλαίσιο παρεμβάσεων για την αντιμετώπιση του ζητήματος, το οποίο βρίσκεται σε διαδικασία επαναξιολόγησης. Το πλαίσιο αυτό αφορά δράσεις πρόληψης αλλά και αντιμετώπισης του φαινομένου της ενδοσχολικής βίας, μέσα από την ενεργοποίηση του οποίου επιδιώκεται:

- α. Ο σχεδιασμός, η υποστήριξη και η εποπτεία των δράσεων που υλοποιούνται στην εκπαιδευτική κοινότητα και σε πανελλήνιο επίπεδο για:
- την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση της σχολικής κοινότητας (μαθητές, εκπαιδευτικοί, γονείς) και της τοπικής κοινωνίας
 - την ενεργοποίηση του διαλόγου σε σχολικούς οργανισμούς σχετικά με την κατανόηση του φαινομένου και τις δυνατότητες ανάπτυξης συλλογικής δράσης για την καταπολέμησή του
 - την ενδυνάμωση της σχολικής κοινότητας σε θέματα προάσπισης των δικαιωμάτων των παιδιών (ασφάλεια και προστασία)
 - την πρόληψη, την κοινωνική ενδυνάμωση και ψυχική ανθεκτικότητα σε ενδοσχολικό και τοπικό επίπεδο.
- β. Ο σχεδιασμός εξειδικευμένης και συνεχιζόμενης επιμόρφωσης και ενδυνάμωσης των εκπαιδευτικών, ώστε να αναλαμβάνουν ενεργότερο ρόλο σε ζητήματα που αφορούν στην

προστασία των δικαιωμάτων των παιδιών και στην καταπολέμηση της σχολικής βίας και του εκφοβισμού.

γ. Η παροχή οδηγιών και κατευθύνσεων προς τη σχολική κοινότητα σχετικά με την αναγνώριση ζητημάτων σχολικής βίας και εκφοβισμού και τα πρώτα βήματα διαχείρισης του συμβάντος.

δ. Η ανάπτυξη δικτύων υποστήριξης καθώς και η εποπτεία της δραστηριότητας Φορέων και Οργανισμών οι οποίοι συνδέονται με πρωτόκολλα συνεργασίας με το Υ.ΠΟ.ΠΑΙ.Θ. και δραστηριοποιούνται για την προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού, καθώς και για την πρόληψη και αντιμετώπιση ζητημάτων σχολικής βίας και εκφοβισμού.

ε. Η εκπόνηση μελετών για τη σχολική βία και τον εκφοβισμό και την πρόληψη αυτών.

στ. Η συμμετοχή σε επιστημονικές έρευνες και επιτροπές του Υ.ΠΟ.ΠΑΙ.Θ. ή συνεργαζόμενων Υπουργείων και Οργανισμών σε συναφή αντικείμενα και

ζ. Η σύνταξη και η έκδοση ετήσιας έκθεσης στατιστικών δεδομένων για την εξέλιξη των φαινομένων της σχολικής βίας και του εκφοβισμού.

Σημειώνεται ότι η 6η Μαρτίου έχει καθιερωθεί ως Πανελλήνια Σχολική Ημέρα κατά της Βίας στο Σχολείο. Με αφορμή την ημέρα αυτή, το Υ.ΠΟ.ΠΑΙ.Θ. με την με αρ.πρωτ. 35909/Δ2/4-3-2015 εγκύκλιό του καλεί όλες τις σχολικές μονάδες να αφιερώσουν χρόνο (δύο ή περισσότερες διδακτικές ώρες με απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων) σε δράσεις-συζητήσεις-εκδηλώσεις κατά του σχολικού εκφοβισμού, με στόχο την ευαισθητοποίηση των σχολικών κοινοτήτων και την επαγρύπνηση όλων των μελών τους για την έγκαιρη παρέμβαση. Ως εκ τούτου, καλούνται οι Περιφερειακοί Διευθυντές Α/θμιας & Β/θμιας Εκπ/σης σε συνεργασία με τους Συντονιστές Δράσεων Πρόληψης και τους Προϊσταμένους Επιστημονικής & Παιδαγωγικής Καθοδήγησης Π.Ε. και Δ.Ε. να δώσουν σχετικές οδηγίες και κατευθύνσεις προς τους Σχολικούς Συμβούλους, τους Διευθυντές Εκπαίδευσης, τους Διευθυντές των σχολικών μονάδων όλης της χώρας, ώστε να συμβάλουν ενεργά στην αποτελεσματική προετοιμασία και υλοποίηση δράσεων με στόχο την πρόληψη και την αντιμετώπιση φαινομένων σχολικής βίας και εκφοβισμού. Σε αυτό το πλαίσιο, την 6^η Μαρτίου κάθε χρόνου διενεργούνται στα σχολεία της χώρας διάφορες δράσεις όπως για παράδειγμα ανάπτυξη συζητήσεων, βιβλιοπαρουσιάσεις, προβολές ταινιών, εικαστικά εργαστήρια, διαδραστικές ομιλίες, βιωματικά σεμινάρια κ.ά.

Επιπρόσθετα, σας γνωρίζουμε ότι το Υ.ΠΟ.ΠΑΙ.Θ. έχει συνεργαστεί και εξακολουθεί να συνεργάζεται με φορείς και υπηρεσίες που εξειδικεύονται στους τομείς της ψυχικής υγείας και της προστασίας των δικαιωμάτων του παιδιού, όπως την Εταιρεία Ψυχικής Υγείας του Παιδιού και του Εφήβου, τη Μονάδα Εφηβικής Υγείας (Μ.Ε.Υ.) της Β' Παιδιατρικής Κλινικής του Πανεπιστημίου Αθηνών, το «Συνήγορο του Πολίτη», με την ιδιότητά του ως Συνήγορο του παιδιού, και το «Χαμόγελο του Παιδιού». Στο πλαίσιο αυτών των συνεργασιών υλοποιούνται προγράμματα επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών και ευαισθητοποίησης μαθητών και γονέων σχετικά με την πρόληψη και την αντιμετώπιση της βίας και του εκφοβισμού στο σχολείο και στο Διαδίκτυο. Επίσης, το Υ.ΠΟ.ΠΑΙ.Θ. μαζί με τη Δ/ση Νέας Γενιάς συμμετέχει στο Δίκτυο κατά της Βίας στο Σχολείο το οποίο συντονίζεται από την «Εταιρεία Ψυχοκοινωνικής Υγείας του Παιδιού και του Εφήβου» (ΕΨΥΠΕ) με σκοπό τη δημιουργία ενός πλαισίου διαλόγου σχετικά με τα αίτια και τις μεθόδους παρέμβασης για την πρόληψη και αντιμετώπιση του φαινομένου της βίας στο σχολείο, την ανάπτυξη μεθοδολογίας και καινοτόμων πρακτικών παρέμβασης, την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και την ευαισθητοποίηση μαθητών, γονέων και ολόκληρης της κοινωνίας σχετικά με το φαινόμενο.

Όσον αφορά στο ειδικότερο θέμα του διαδικτυακού εκφοβισμού (cyberbullying), το Υ.ΠΟ.ΠΑΙ.Θ., αναγνωρίζοντας τις σημαντικές συνέπειες και τους κινδύνους του φαινομένου, μεριμνά με κάθε τρόπο για τη θωράκιση των μαθητών. Ειδικότερα, προς αυτή την κατεύθυνση, και με στόχο την εξασφάλιση συνθηκών ασφαλούς χρήσης των υπηρεσιών του Διαδικτύου, με την με αρ. πρ. 13126/Λ-2/2/2011 εγκύκλιο υποχρεώνει όλες τις σχολικές μονάδες της χώρας να συνδέονται στο Διαδίκτυο αποκλειστικά μέσω του Πανελληνίου Σχολικού Δικτύου, του επίσημου δηλαδή και ασφαλούς παρόχου δικτυακών

υποδομών και υπηρεσιών για την Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Το Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο, σε ό,τι αφορά την πρόσβαση στο διαδίκτυο μέσα από τα δίκτυα των σχολείων, εφαρμόζει μια σαφώς προσδιορισμένη πολιτική για τον περιορισμό της διάθεσης μη ασφαλούς υλικού από το διαδίκτυο στους μαθητές. Σε αυτό το πλαίσιο, κάποια από τα μέτρα που έχουν εφαρμοστεί είναι:

- Ο έλεγχος των ιστοσελίδων μέσω διάφανου μηχανισμού proxy servers
- Η υλοποίηση access lists για τον περιορισμό απαγορευμένων εφαρμογών και κίνησης που αυτές παράγουν
- Η εγκατάσταση antiviruses και anti-spam φίλτρων στα e-mails
- Η ενίσχυση των πολιτικών ασφαλείας με τη διάθεση των νέων ασφαλών υπηρεσιών, όπως ηλεκτρονικών σχολικών κοινοτήτων αντί των δημοσίων και ανεξέλεγκτων εφαρμογών κοινωνικής δικτύωσης (facebook, twitter, κλπ).

Αξίζει να αναφερθεί ότι ιδιαίτερα στο μάθημα των Τεχνολογικών Πληροφορικής και Επικοινωνιών ζητήματα ηλεκτρονικής ασφάλειας αλλά και πληροφορικής ηθικής και δεοντολογίας διατρέχουν οριζόντια όλες τις θεματικές ενότητες του Προγράμματος Σπουδών του μαθήματος, σε όλες τις τάξεις του Δημοτικού σχολείου και του Γυμνασίου.

Περαιτέρω, σας γνωρίζουμε ότι η Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων (ΕΥΕ ΕΔ) του Υ.ΠΟ.ΠΑΙ.Θ. υλοποιεί τις Πράξεις «Ανάπτυξη και Λειτουργία Δικτύου Πρόληψης και Αντιμετώπισης των Φαινομένων Σχολικής Βίας και Εκφοβισμού-ΑΠ1,ΑΠ2&ΑΠ3» του Ε.Π. «Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση», ΕΣΠΑ 2007-2013.

Οι Πράξεις υλοποιούνται κατά τα έτη 2013-2015 και έχουν ως στόχο τη συγκρότηση μιας υποστηρικτικής δομής-δικτύου για την προώθηση εξειδικευμένων δράσεων πρόληψης, ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης γύρω από τα θέματα Σχολικής Βίας και εκφοβισμού, τόσο σε κεντρικό επίπεδο, όσο και σε επίπεδο Περιφερειακών Διευθύνσεων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας και σχολικής μονάδας, με την ενεργό συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων σε αυτά.

Επιπλέον, από το σχολικό έτος 2010-11 υλοποιείται η πράξη «Πρόγραμμα εξειδικευμένης εκπαιδευτικής υποστήριξης για την ένταξη μαθητών με αναπηρία ή και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες» που συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και εθνικούς πόρους και αφορά στην υλοποίηση της παράλληλης στήριξης στα σχολεία, ενός θεσμού που στόχο έχει την υποστήριξη των μαθητών με αναπηρία ή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στη μαθησιακή διαδικασία, την ένταξη και συνύπαρξη αυτών με τους συνομηλίκους τους στη γενική τάξη (συνεκπαίδευση) ώστε να επιτυγχάνεται η ομαλή ένταξη και αποδοχή αυτών στο εκπαιδευτικό σύστημα και η εξάλειψη του αποκλεισμού.

Αναφορικά με την προάσπιση των δικαιωμάτων των μαθητών με αναπηρία και την αντιμετώπιση των φαινομένων της βίας και της επιθετικότητας σε βάρος τους, σας γνωρίζουμε ότι η αντιμετώπιση τέτοιων φαινομένων προβλέπεται στο ευρύτερο πλαίσιο του νόμου 3304/2005 για την καταπολέμηση των διακρίσεων και έμμεσα μέσα από νομοθετικές ρυθμίσεις που αποσκοπούν στην ευθυγράμμιση της εκπαιδευτικής πολιτικής για την εκπαίδευση των ατόμων με αναπηρίες με τις διεθνείς τάσεις της ενταξιακής εκπαίδευσης και στην περαιτέρω ενίσχυση των πλαισίων ψυχοκοινωνικής υποστήριξης των μαθητών με αναπηρίες. Αντίστοιχα και ο Ν. 4074/11-4-2012 (ΦΕΚ, Α'88) «Κύρωση της σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα Δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες», που μεταξύ άλλων καθορίζει τη λήψη μιας σειράς μέτρων που σχετίζονται, μεταξύ άλλων, με την υποστήριξη των ατόμων με αναπηρίες σε περιβάλλοντα που μεγιστοποιούν την ακαδημαϊκή και κοινωνική ανάπτυξή τους σε συμφωνία με τον στόχο της πλήρους ένταξης.

Το Υ.ΠΟ.ΠΑΙ.Θ. αντιμετωπίζει σοβαρά το φαινόμενο της σχολικής βίας και του εκφοβισμού σχεδιάζοντας ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα πρόληψης (ευαισθητοποίηση, ενημέρωση, επιμόρφωση) του φαινομένου με την ενεργή συμμετοχή των μελών της σχολικής κοινότητας και συνεργάζεται με φορείς και επιστήμονες καταξιωμένους στο πεδίο αυτό. Παράλληλα, το Υ.ΠΟ.ΠΑΙ.Θ. ενδυναμώνει τους εκπαιδευτικούς και τα μέλη της

σχολικής κοινότητας, ώστε να μπορούν να αντιμετωπίζουν τα περιστατικά εντός του σχολείου, με αποτελεσματικό τρόπο, ενεργοποιώντας τα τοπικά δίκτυα, τα οποία συνδράμουν με την τεχνογνωσία τους, ενώ παρακολουθεί το φαινόμενο σε πανελλαδικό επίπεδο και είναι σε θέση να αναπροσαρμόζει τη δράση του ανάλογα με τα ευρήματα.

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ

ΑΚΡΙΒΕΙ ΑΝΤΙΣΤΑΣ
Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ

Εσωτερική Διανομή

1. Γραφείο κ. Αν. Υπουργού
2. Δ/ση Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης
3. Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων
4. Δ/ση Σπουδών, Προγραμμάτων και Οργάνωσης Δ/θμιας Εκπ/σης
5. Δ/ση Σπουδών, Προγραμμάτων και Οργάνωσης Π/θμιας Εκπ/σης
6. Ι.Ε.Π.
7. Τ.Κ.Ε.